

تاثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود

دکتر علیرضا اسکندری

استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی رسام، کرج، ایران.
a.eskandari@rasam.ac.ir

بهناز ساسانی

کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی رسام، کرج، ایران. (نویسنده مسئول).
Behnazsasan1377@gmail.com

چکیده

در این پژوهش تاثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود مورد بررسی قرار گرفته است. قلمرو مکانی تحقیق، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است. برای اندازه‌گیری تغییر در طبقه‌بندی سود از روش ثقی و همکاران (۱۳۹۷) و برای اندازه‌گیری ویژگی‌های هیئت‌مدیره از اندازه هیئت‌مدیره، تعداد جلسات هیئت‌مدیره، استقلال هیئت‌مدیره، تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره استفاده شده است. در نهایت با استفاده از اطلاعات ۲۱۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی یک دوره ۹ ساله از سال ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱ و مجموعاً ۱۹۱۷ مشاهده (سال-شرکت) به آزمون فرضیه‌ها پرداخته شده است. همچنین برای آزمون فرضیه‌ها از تکنیک‌های اقتصادسنجی و نرم‌افزار ایویوز استفاده شده است. یافته‌های این مطالعه نشان داد اندازه هیئت‌مدیره، تعداد جلسات هیئت‌مدیره، استقلال هیئت‌مدیره، تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد. بر اساس یافته‌های مطالعه می‌توان دریافت که این مطالعه از نظریه نمایندگی برای توجیه ارتباط بین مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی و تغییر طبقه‌بندی سود استفاده کرد. موضوع عدم تقارن اطلاعاتی با رابطه نماینده مدیر مرتبط است که می‌تواند فرصتی را برای مدیران (نمایندگان) فراهم کند تا به جای منافع سرمایه‌گذاران خود (مدیران) به منافع خود دست پیدا کنند.

واژگان کلیدی: اندازه هیئت‌مدیره، تعداد جلسات هیئت‌مدیره، استقلال هیئت‌مدیره، تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره، تغییر طبقه‌بندی سود.

مقدمه

سود حسابداری یک آمار عملکرد اصلی است که به‌شدت مورد توجه ذینفعان شرکت‌ها قرار گرفته است (عبود و همکاران^۱، ۲۰۲۱). از این رو، پریور و همکاران^۲ (۲۰۱۹) تاکید کردند که سود حسابداری به ذینفعان قدرت می‌دهد تا بین شرکت‌های با عملکرد بالا و پایین تمایز قائل شوند و در نتیجه آنها را قادر به تصمیم‌گیری مالی می‌کند. با این حال، استدلال می‌شود که مدیران درآمدها را یا برای شرکت یا به نفع خود گزارش اشتباه می‌کنند و وضعیت اقتصادی شرکت را پنهان می‌کنند. مطالعات قبلی به طور گسترده‌ای از مدیریت سود تعهدی و واقعی برای اندازه‌گیری دستکاری سود استفاده می‌کردند. روش تغییر طبقه‌بندی اخیراً توجه زیادی را به خود جلب کرده است و به عنوان یک ابزار مناسب برای گزارش نادرست درآمدها (سیو و همکاران^۳، ۲۰۱۹) در نظر گرفته می‌شود. این به مدیران اجازه می‌دهد تا اقلام را در صورت

¹ Abdo et al.

² Parivar et al.

³ Save et al.

سود و زیان شرکت جابه‌جا کنند، بدون اینکه تأثیری بر سود نهایی آن داشته باشد. عمل تغییر طبقه‌بندی به عنوان یک موضوع افشا در نظر گرفته می‌شود که به طور کلی تأیید آن را برای افراد خارجی دشوار می‌کند (محمود و همکاران^۱، ۲۰۲۳).

سود حسابداری و اجزای مربوط به آن از جمله اطلاعاتی است که در هنگام تصمیم‌گیری توسط افراد در نظر گرفته می‌شود. با توجه به اینکه محاسبه سود واحدهای تجاری متأثر از روش‌های برآوردی حسابداری بوده و تهیه صورت‌های مالی به عهده مدیریتی واحد تجاری است، ممکن است بنا به دلایل مختلف، مدیریت اقدام به مدیریت سود کند. بر مبنای تئوری نمایندگی انگیزه‌ی مدیریتی در دستکاری سود به منظور نیل به اهداف خویش صورت می‌گیرد، که نه تنها الزاما با اهداف صاحبان سهام همسو نمی‌باشد، بلکه در اکثر قریب به اتفاق موارد با آن اهداف متضاد است که به آن در اصطلاح تضاد منافع گویند (ظریف فرد، ۱۳۹۸). مسلماً انگیزه برای مدیریت سود در سال‌هایی که وضعیت مالی شرکت نامطلوب بوده و نشانه‌هایی از حرکت به سمت بحران مالی برای مدیر پدیدار می‌شود، به منظور پنهان نمودن عملکرد ضعیف شرکت افزایش می‌یابد. به این دلیل، ارزش سود به عنوان یکی از مهمترین اهداف گزارشگری عملکرد و تعیین ارزش شرکت که در حقیقت مهمترین اهداف گزارشگری می‌باشد، مورد تردید واقع شده و اعتبار آن را مخدوش می‌سازد (طاهری عابد و همکاران، ۱۳۹۷).

پژوهشگران در زمینه مالی و حسابداری همواره توجه ویژه‌ای به مباحث مدیریت سود داشته‌اند. تأکید پژوهش‌های پیشین در خصوص مدیریت سود بیشتر بر روش‌های مدیریت سود تعهدی (دیچو^۲، ۲۰۰۴) و مدیریت سود واقعی بوده است. مدیریت سود واقعی می‌تواند از طریق اقداماتی نظیر قطع هزینه‌های تحقیق و توسعه، تخفیف در قیمت فروش به منظور افزایش فروش، تولید بیش از حد به منظور کاهش بهای تمام شده و نظایر آن شامل شود (رویچودهری^۳، ۲۰۰۶). مک وی^۴ (۲۰۰۶) در خصوص ابزار و شیوه سوم مدیریت سود بحث می‌کند. در واقع وی بیان می‌کند به جز روش‌های شناخته‌شده مدیریت سود (مدیریت سود تعهدی و واقعی)، ابزار سومی به نام تغییر طبقه‌بندی جهت مدیریت سود وجود دارد. وی معتقد است مدیران ممکن است به منظور حفظ یا متورم کردن سودها (افزایش دادن سودها) به تغییر طبقه‌بندی هزینه‌های عملیاتی به اقلام ویژه (اقلام غیرمترقبه یا استثنایی) اقدام نمایند. این تغییر طبقه‌بندی موجب کاهش هزینه عملیاتی و افزایش سود عملیاتی می‌شود. شواهد تجربی در خصوص استفاده از این ابزار مدیریت سود در شرکت‌های آمریکایی برای اولین بار توسط مک وی (۲۰۰۶) نمایان شد. یافته‌های وی نشان داد که تغییر در طبقه‌بندی بیشتر در سه‌ماهه چهارم سال اتفاق می‌افتد. همچنین شواهدی نیز در خصوص استفاده از شرکت‌هایی آسیایی از ابزار تغییر طبقه‌بندی هزینه‌ها به منظور افزایش درآمد، توسط هاو و همکاران^۵ (۲۰۱۱) وجود دارد. همچنین ثقفی و جمالیانپور (۱۳۹۷) بیان می‌کنند که در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران نیز از تغییر طبقه‌بندی با عنوان یک ابزار مدیریت سود استفاده می‌شود. آنها نشان می‌دهند که شرکت‌ها از مدیریت سود واقعی، مدیریت اقلام تعهدی و تغییر طبقه‌بندی به عنوان ابزارهای مدیریت سود استفاده نموده‌اند. این یافته‌ها بیانگر آن است مسئله مدیریت سود از طریق تغییر در طبقه‌بندی در ایران نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

انگیزه اصلی مدیران جهت تغییر در طبقه‌بندی می‌تواند دستیابی به سود عملیاتی هدف، سود عملیاتی دوره قبل و یا پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران باشد (هاو و همکاران، ۲۰۱۱). همچنین مدیران ممکن است پیش از عرضه مجدد سهام نسبت به تغییر طبقه‌بندی اقدام نمایند. مدیران ترجیح می‌دهند که سود عملیاتی را از موارد خاص مستثنا کنند تا از این

¹ Muhammad et al.

² dicho

³ Roychodheri et al.

⁴ Mak vey

⁵ Haow et al.

طریق پایداری عملیاتی نسبت به سود غیرعملیاتی و موارد خاص بیشتر شود (فایرفیلدو همکاران^۱، ۱۹۹۶). علاوه بر این، سودهای عملیاتی، قیمت سهام شرکت را تعیین می‌کنند و شرکت‌هایی که به درآمد مورد انتظار می‌رسند می‌توانند به بازده سهام بیشتری دست یابند.

بنابراین شرکت‌ها برای تغییر در طبقه‌بندی سود می‌توانند انگیزه‌های زیادی داشته باشند (ناگار و همکاران^۲، ۲۰۱۶). مطالعات اندکی تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره را بر رویه‌های تغییر طبقه‌بندی شرکت‌ها در بریتانیا و ایالات متحده مستند کرده‌اند. با این حال، اطلاعات زیادی در مورد اینکه چگونه حاکمیت شرکتی بر تغییر طبقه‌بندی شرکت‌های غیرمالی آلمانی که در یک محیط حاکمیت شرکتی مبتنی بر ذینفعان فعالیت می‌کنند، تأثیر می‌گذارد، وجود ندارد. سؤال مهمی که باید به آن پاسخ داده شود این است که آیا ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر رویه‌های تغییر طبقه‌بندی تأثیر می‌گذارد؟ این مطالعه از نظریه نمایندگی برای توجیه ارتباط بین مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی و تغییر طبقه‌بندی استفاده کرد. موضوع عدم تقارن اطلاعاتی با رابطه نماینده-مدیر مرتبط است که می‌تواند فرصتی را برای مدیران (نمایندگان) فراهم کند تا به جای منافع سرمایه‌گذاران خود (مدیران) به منافع خود دست پیدا کنند (جنسن، ۱۹۸۶). علاوه بر این، استدلال شده است که دستکاری سود، واقعیت را در مورد عملکرد مالی شرکت‌ها پنهان می‌کند و این پتانسیل را دارد که به منافع ذینفعان آسیب برساند. از این رو، نظریه نمایندگی بر اهمیت حاکمیت شرکتی در تسهیل انطباق با محدود کردن انگیزه‌های شخصی مدیران برای کاهش ریسک از طریق اقدامات فرصت‌طلبانه تأکید می‌کند (سالم و همکاران^۳، ۲۰۲۰).

به گفته نظریه پردازان نمایندگی، نقش هیئت‌مدیره شرکت نظارت بر اقدامات کارکنان مدیریت ارشد و حفاظت از منافع مالکان است. دالتون و همکاران^۴ (۲۰۱۷) اشاره کردند که انگیزه‌های نظارت، و پایش محرک‌های اصلی اثربخشی نظارتی هیئت‌مدیره است. بنابراین، تا جایی که سیستم‌های تشویقی و پاداش هیئت‌مدیره با منافع سهامداران همسو باشد، مدیران ناظر شایسته‌تری بر مدیریت خواهند بود و در نتیجه فرصت گزارش نادرست مالی را به حداقل می‌رسانند. علاوه بر این، دمستز و لن (۱۹۸۵) نیز بیان کردند که هدف اصلی کنترل‌های مؤثر حاکمیت شرکتی، بهبود عملکرد شرکت نیست، بلکه کاهش مشکلات نمایندگی از طریق به حداقل رساندن فرصت‌های اشتباهات حسابداری و نیز بررسی دقیق رفتار طرف‌های درگیر در فرآیند گزارشگری مالی شرکت است. در آلمان، هیئت نظارت مکانیزم اصلی کنترل داخلی است (ایزانی و همکاران^۵، ۲۰۲۱). هیئت نظارت مسئولیت بیشتری برای نظارت بر عملکرد شرکت‌ها و کشف هرگونه دستکاری درآمدی که هزینه‌های نمایندگی را کاهش می‌دهد، دارد (محمود و همکاران، ۲۰۲۳).

با توجه به موارد مطرح شده هدف این تحقیق پاسخگویی به این سوال است که:

ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد؟

تعریف واژگان کلیدی تحقیق اندازه هیئت‌مدیره

¹ Fire fildo et al.

² Nagar et al.

³ Salem et al.

⁴ Dalton et al.

⁵ Izanli et al.

اندازه هیئت مدیره به عنوان عنصری با اهمیت در ترکیب هیئت مدیره مطرح است. تعداد بهینه اعضای هیئت مدیره باید به گونه ای تعیین شود که نسبت به این موضوع که اعضای کافی برای پاسخگویی به وظایف هیئت مدیره و انجام وظایف مختلف هیئت مدیره وجود دارد، اطمینان خاطر حاصل شود (مرادی و همکاران، ۱۳۹۲).

استقلال هیئت مدیره

اعضای غیرموظف هیئت مدیره از طریق نظارت بر مدیران موظف، بر روی تصمیمات آنان نظارت دارند. در نتیجه ترکیب هیئت مدیره می تواند بر عملکرد مالی شرکتها اثرگذار باشد. در صورتی که اکثریت اعضای هیئت مدیره را مدیران مستقل غیرموظف تشکیل دهد، هیئت مدیره از کارایی بیشتری برخوردار خواهد بود (مرادی و همکاران، ۱۳۹۲).

تنوع جنسیتی هیئت مدیره

جنسیت شامل رفتارها، نقش‌های اجتماعی اندیشه‌های اجتماعی است که فرهنگ حاکم بر هر جامعه به عهده دو جنس زن و مرد می‌گذارد. در ارتباط با نقش‌های تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره می‌توان به ایجاد تغییراتی در سود خالص، درآمدهای فروش و اموال و تجهیزات و ماشین‌آلات، افزایش ارزش بازار سهام اشاره کرد (چن و همکاران، ۲۰۱۶).

تغییر طبقه بندی سود

تغییر طبقه بندی برای بار اول توسط مکوی عنوان شد. مکوی این نوع دست کاری در حسابها را راهی تازه برای مدیریت سود مطرح کرد او تغییر طبقه بندی را بواسطه اختلاف بین سود اصلی (درآمد منهای بهای تمام شده و هزینه های اداری و فروش) و سود و زیان استثنایی تفتیش نمود (مرادی و همکاران، ۱۳۹۲).

پیشینه پژوهش

بختیاری و همکاران (۱۴۰۲) در تحقیقی با عنوان، تاثیر چرخه عمر شرکت بر تغییر طبقه بندی سود و هزینه های عملیاتی پرداختند. هدف این پژوهش، شناسایی تاثیر چرخه عمر شرکت بر تغییر طبقه بندی سود و هزینه های عملیاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. جامعه آماری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ و با استفاده از اطلاعات ۱۴۵ شرکت و روش رگرسیون خطی چند متغیره به آزمون فرضیه پرداخته شد. نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه ها نشان داد چرخه عمر شرکت بر هزینه های عملیاتی تاثیر معنی داری دارد. همچنین چرخه عمر شرکت بر تغییر طبقه بندی سود تاثیر معنی داری دارد.

ایمنی و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان، بررسی تأثیر محدودیت‌های حاکم بر استراتژی‌های مدیریت سود بر به‌کارگیری استراتژی تغییر طبقه‌بندی سود بیان کردند، در ادبیات نظری حسابداری، دو استراتژی مدیریت سود مبتنی بر افلام تعهدی و دستکاری فعالیت‌های واقعی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است؛ اما در پژوهش حاضر با توجه به محدودیت‌های موجود برای این دو استراتژی، سومین نوع الگوی مدیریت سود یعنی تغییر طبقه‌بندی مورد توجه قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که سلامت مالی، سهامداران نهادی، اندازه موسسه حسابرسی و سهم بازار بر تغییر در طبقه‌بندی سود تأثیر منفی و معناداری دارد. همچنین چرخه عملیاتی بر تغییر در طبقه‌بندی سود تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ و دوره تصدی آن تأثیر معناداری بر تغییر طبقه‌بندی سود ندارد. آزمون‌های اضافی نشان داد شرکت های بزرگ‌تر انگیزه بیشتری برای انجام تغییر طبقه‌بندی (شکلی از مدیریت سود) در مقایسه با شرکت های کوچک دارند، زیرا هزینه‌های سیاسی بیشتری دارند. با توجه به نتایج بدست آمده توصیه می‌شود که به رویکرد تغییر طبقه‌بندی نیز در بررسی مدیریت سود در بازار سرمایه ایران توجه شود.

¹ Chen et al.

محمود و همکاران^۱ (۲۰۲۳) در تحقیقی با عنوان، تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی: شواهدی از آلمان بیان کردند، نتایج نشان داد که مدیران شرکت‌های آلمانی از تغییر طبقه‌بندی استفاده می‌کنند و هزینه‌های تکرار شونده را به هزینه‌های غیر تکرار شونده تبدیل می‌کنند تا درآمد اصلی خود را افزایش دهند. همچنین، دریافت‌کننده ویژگی‌های هیئت‌مدیره از جمله اندازه هیئت‌مدیره، استقلال هیئت‌مدیره و تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره یک اثر کاهنده بر روی عملکردهای تغییر طبقه‌بندی شرکت‌های غیرمالی آلمانی دارد. با این حال، تعداد جلسات هیئت‌مدیره بر عملکردهای تغییر طبقه‌بندی تأثیر نمی‌گذارد.

گویز و پرن^۲ (۲۰۲۲) به بررسی اثر حاکمیت شرکتی در مدیریت سود با استفاده از تغییر طبقه بندی در برزیل پرداختند. بازه زمانی این پژوهش بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ برای ۲۳۶ شرکت بوده است. نتایج نشان می‌دهد که تغییر طبقه بندی سود تحت تأثیر حاکمیت شرکتی است.

چانگ و شی^۳ (۲۰۲۰) به بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود با استفاده از تغییر طبقه بندی در کره جنوبی پرداختند. آنها بدین منظور انگیزه‌های استفاده از یک ابزار مدیریت سود متفاوت را مورد بررسی قرار دادند. این مطالعه تجزیه و تحلیل رگرسیون را بر روی نمونه‌ای از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ انجام داده است. از نظر کیفیت حسابرسی، این مطالعه مواردی را که توسط هر یک از چهار شرکت بزرگ حسابرسی شده است، به عنوان نماینده یک حسابرسی از کیفیت بالا در نظر می‌گیرد. هنگامی که یک حسابرس از طریق چهار شرکت بزرگ حسابرسی، کار خود را انجام دهد، مدیران انگیزه دارند تا تغییر طبقه بندی را به عنوان گزینه‌ای برای ابزار مدیریت سود که سود خالص دوره جاری را افزایش می‌دهد انتخاب کنند.

روش پژوهش و تجزیه تحلیل داده‌ها

این تحقیق، یک مطالعه کاربردی بر حسب هدف تحقیق است که پیامدهای واقعی یک یا چند رویداد را مورد بررسی قرار می‌دهد و با استفاده از آن دانش مربوطه در آن زمینه را توسعه می‌دهد. همچنین نتایج حاصل از آن می‌تواند در فرایند استفاده از اطلاعات در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی برای کاربران مختلف کاربرد داشته باشد.

بر حسب نوع متغیرها، این مطالعه یک مطالعه کمی است که با داده‌های واقعی به آزمون فرضیه می‌پردازد و از آنجا که داده‌های مورد استفاده در تحقیق، مربوط به گذشته است، مطالعه را می‌توان در گروه مطالعات پس رویدادی قرار داد. همچنین به جهت اینکه با استفاده از داده‌های واقعی به توصیف شرایط نمونه آماری پرداخته می‌شود، یک مطالعه توصیفی است. توصیفی از آن جهت که یافته‌ها بدون دخالت محقق توصیف شده و روابط بین متغیرها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

به علاوه تحقیق حاضر بر حسب نحوه اجرا را نیز می‌توان در دسته تحقیقات همبستگی قرار داد؛ زیرا جهت کشف روابط بین متغیرهای تحقیق، از تکنیک‌های رگرسیون و همبستگی استفاده شده است. اجرای تحقیق و بررسی روابط بین متغیرها متکی بر تحلیل رگرسیون چندگانه است که در آن روابط میان متغیرهای وابسته، مستقل، تعدیل‌کننده و کنترلی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

در این تحقیق، داده‌های سری زمانی (سال‌های مورد بررسی) و مقطعی (شرکت‌های مورد مطالعه) با هم ترکیب می‌شوند. داده‌های ترکیبی بیشتر به خاطر افزایش تعداد مشاهدات، بالابردن درجه آزادی، کاهش ناهمسانی واریانس و مطالعه پویای تغییرات، استفاده شده. به منظور تخمین کارایی یک مدل رگرسیونی با استفاده از داده‌های ترکیبی، یکی از

¹ Muhammad et al.

² Goyz,perent

³ Chang,shi

مدل های اثرات مشترک، اثرات ثابت و اثرات تصادفی با استفاده از آزمون های مناسب، انتخاب می شوند. همچنین از آزمون F لیمر برای تعیین پنل دیتا و از آزمون هاسمن برای تعیین یکی از دو روش اثر ثابت و یا اثر تصادفی استفاده می شود. برای تبیین قدرت توضیح دهندگی متغیرهای توضیحی از ضریب تعیین تعدیل شده برای بررسی معنی داری متغیرها از آماره ی t و برای بررسی کفایت کلی مدل از آماره t فیشر استفاده خواهد شد. همچنین تحلیل های آماری با استفاده از نرم افزارهای اکسل و ایویوز ۱۰ انجام می گیرد.

مبانی فرضیه ها

مبانی نظری فرضیه اول تحقیق

عاملی که بر ظرفیت و اثربخشی هیئت مدیره برای نظارت بر فعالیتهای مدیریت تأثیر می گذارد، اندازه هیئت مدیره است. مطالعات قابل توجهی تا حد زیادی در این خصوص اتفاق نظر دارند که داشتن هیئت مدیره بزرگتر کیفیت گزارش و بررسی دقیق را افزایش می دهد، که به نوبه خود امکان مشارکت مدیریت در مدیریت سود را کاهش می دهد (گونزالس و همکاران^۱، ۲۰۱۴). هیئت مدیره های بزرگ و کوچک دارای کاستی ها و مزایایی هستند. برای مثال، سازماندهی هیئت های مدیره کوچک تر آسان تر است، و مدیران احتمالاً یکدیگر را به خوبی می شناسند، که گفت وگوها را سازنده تر می کند و به آنها اجازه می دهد تا اجماع مؤثری ایجاد کنند. در این راستا، جنسن^۲ (۱۹۹۳) نشان داد که به دلیل هماهنگی و مسائل ارتباطی، هیئت مدیره ممکن است با افزایش اندازه هیئت مدیره در نظارت مدیریت کمتر مؤثر واقع شود.

از سوی دیگر، زی و همکاران^۳ (۲۰۱۶) استدلال کردند که هیئت مدیره های بزرگتر شامل مدیران مستقل بیشتری با تخصص های متنوع هستند که ظرفیت درخواست اطلاعات خصوصی برای افشای اعضای داخلی را دارند که به نوبه خود مکانیسم های کنترل را بهبود می بخشد و دستکاری سود را کاهش می دهد. پیزنل و همکاران^۴ (۲۰۰۵) یک ارتباط منفی و معنادار بین اندازه هیئت مدیره و دستکاری سود یافتند و همبستگی غیر معنی دار توسط زلاتا و رابرتز^۵ (۲۰۱۶) در این زمینه یافت شد. تعداد اعضای هیئت مدیره شرکتها در آلمان در مقایسه با شرکت های بریتانیایی بیشتر است. در نتیجه، ما پیش بینی می کنیم که اندازه هیئت مدیره بالاتر به شرکتها در جلوگیری از تغییر طبقه بندی کمک می کند

مبانی نظری فرضیه دوم تحقیق

تعداد جلسات هیئت مدیره یک مکانیسم مهم حاکمیت شرکتی است زیرا پیشنهاد می شود که هیئت هایی که جلسات مکرر هیئت مدیره را برگزار می کنند وظایف خود را به نحو احسن انجام دهند و به نگرانی هایی مانند دستکاری سود رسیدگی کنند (الوتایی، ۲۰۱۶). مطالعات قبلی نشان داده است که فراوانی جلسات هیئت مدیره با دستکاری سود رابطه معنادار و منفی دارد (آنگلین و همکاران^۶، ۲۰۱۳). این با این تصور سازگار است که جلسات مکرر هیئت مدیره به مدیران اجازه می دهد تا نگرانی های مهمی را که ممکن است شرکت با آن مواجه شود حل و فصل کنند (بصیرالدین^۷، ۲۰۱۱). علاوه بر این، سالم و همکاران^۸ (۲۰۲۰) پیشنهاد کردند که هیئت های فعال میزان نظارت را افزایش دهند و منجر به

¹ Gonzales et al.

² Jensen

³ Zee et al.

⁴ Piznel et al.

⁵ Zelata & Rabertz

⁶ Alotaybi

⁷ Basiredin

⁸ Salem et al.

گزارش‌گری مالی با کیفیت بالاتر شود. فراوانی جلسات هیئت‌مدیره به معنای نظارت مؤثر از طریق آمادگی کافی قبل و بعد از جلسات است که به هیئت‌مدیره اجازه می‌دهد تضاد منافع، مدیریت سود را کنترل کند و یکپارچگی گزارشگری مالی را بهبود بخشد (بیگمبی و همکاران^۱، ۲۰۱۶).

مبانی نظری فرضیه سوم تحقیق

مطالعات قبلی نشان می‌دهد که هیئت‌مدیره به عنوان یکی از اساسی‌ترین ساختارهای حاکمیت شرکتی در نظر گرفته می‌شود که مکانیسم‌های نظارت بر اقدامات مدیریت را تقویت می‌کند (فاما و جنسن، ۱۹۸۳، پیزنل و همکاران، ۲۰۰۵). استقلال اعضای هیئت‌مدیره یک ویژگی حیاتی برای هیئت‌مدیره برای انجام وظایف نظارتی خود است که شامل نظارت بر سیستم کنترل داخلی و صورت‌های مالی است (پاتریک و همکاران، ۲۰۱۵). در این رابطه، باگات و بلک^۲ (۲۰۰۲) نشان دادند که مشارکت اعضای غیر اجرایی هیئت‌مدیره که عملکرد مدیریت را ارزیابی می‌کنند، باعث می‌شود که به هر گونه مسئله نمایندگی توجه بیشتری داشته باشد. مطابق با تئوری نمایندگی، ظرفیت هیئت‌مدیره برای عملکرد به عنوان یک مکانیسم نظارتی مؤثر بر استقلال آن از مدیریت متکی است. چندین مطالعه مستند کردند که وجود اعضای مستقل در هیئت‌مدیره کیفیت بهتر سود گزارش شده را با محدود کردن مدیریت سود فرصت طلبانه تضمین می‌کند. بعلاوه، بیزلی (۱۹۹۶) گزارش دادند که شرکت‌هایی با درصد کمتری از مدیران غیر اجرایی در هیئت‌مدیره خود، تمایل بیشتری به ارتکاب تقلب دارند.

مبانی نظری فرضیه چهارم تحقیق

تنوع جنسیتی در هیئت‌مدیره به عنوان یک ویژگی مهم در نظر گرفته می‌شود که بر عملکرد هیئت‌مدیره تأثیر می‌گذارد (لیائو و همکاران، ۲۰۱۵). مطابق با تحقیقات حاکمیت شرکتی، نتیم، (۲۰۱۵) ادعا کرد که وجود یک زن در هیئت‌مدیره، نظارت مدیریتی را بهبود می‌بخشد و استقلال هیئت‌مدیره را افزایش می‌دهد و در نتیجه مدیریت سود را کاهش می‌دهد. طبق تحقیقات قبلی، وجود اعضای زن در هیئت‌مدیره، کارایی و اثربخشی هیئت‌مدیره را تقویت می‌کند (کارت و همکاران^۳، ۲۰۱۰). در این رابطه جمالی و همکاران (۲۰۱۷) دریافتند که وجود زنان در هیئت‌مدیره با معرفی پویایی‌های تازه‌تر به بحث هیئت‌مدیره و تزریق توانایی‌ها و مهارت‌ها به اداره شرکت کمک می‌کند. زهرا و همکاران (۲۰۱۷) مستند کردند که عضو زن هیئت‌مدیره بعید است رفتارهای غیراخلاقی مانند دستکاری درآمدهای مالی را در مقایسه با هم‌تایان مرد خود تحمل کند. به همین ترتیب، نا و هنگ (۲۰۱۷) نشان دادند که حضور یک زن در هیئت‌مدیره کیفیت گزارشگری مالی را افزایش می‌دهد. علاوه بر این، نظریه جامعه‌پذیری جنسیتی نشان می‌دهد که اعضای زن هیئت‌مدیره در مقایسه با یک عضو مرد هیئت‌مدیره کمتر درگیر اعمال غیراخلاقی مانند مدیریت درآمد به دلیل ریسک‌گریزی طبیعی زن هستند (هاریس و همکاران^۴، ۲۰۱۹).

از اینرو فرضیات این تحقیق بصورت زیر ارائه می‌شوند:

فرضیه ۱: اندازه هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.

فرضیه ۲: تعداد جلسات هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.

¹ Bigembi et al.

² Bagat&blak

³ Karter et al.

⁴ Haris et al.

فرضیه ۳: استقلال هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.
فرضیه ۴: تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد..

نمونه آماری

در این پژوهش با توجه به ماهیت تحقیق و وجود برخی ناهماهنگی‌ها میان شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، شرایط زیر به منظور غربالگری و انتخاب نمونه آماری در نظر گرفته شده‌اند:

جدول (۱): شرکت‌های حائز شرایط و انتخاب شده به عنوان نمونه آماری

مراحل بررسی	توضیحات برای نحوه حذف شرکت	تعداد قابل از حذف شرکت	تعداد شرکت حذف شده	تعداد شرکت نهایی
مرحله اول	با توجه به اطلاعات مورد نیاز طی دوره پژوهش، شرکت‌هایی مدنظر هستند که حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۹۲ در بورس و اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند و نام آن‌ها تا پایان سال ۱۴۰۱ از فهرست بورس حذف نشده باشد. به این مفهوم که شرکت‌ها از ابتدا تا انتهای دوره پژوهش در بورس حضور فعال داشته و ورود به بورس و خروج از بورس طی این دوره انجام نشده باشد.	۷۸۳ مورد	۳۸۴ مورد	۳۹۹ مورد
مرحله دوم	حذف شرکت‌هایی که در صنعت واسطه‌گری‌های مالی و پولی قرار دارند و همچنین حذف بانک‌ها	۳۹۹ مورد	۳۹ مورد	۳۶۰ مورد
مرحله سوم	حذف شرکت‌هایی که طی سال‌های مالی مورد بررسی تغییر سال مالی نداده باشند	۳۶۰ مورد	۱۴۷ مورد	۲۱۳ مورد

به این ترتیب پس از اعمال شرایط مذکور، تعداد ۲۱۳ شرکت به شرح جدول (۱) به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید که اطلاعات مالی مربوط به آنها گردآوری شده است.

مدلهای آماری پژوهش

در پژوهش حاضر جهت بررسی فرضیات از مدل‌های زیر استفاده خواهد شد.

مدل ۱ رگرسیون برای آزمون فرضیه ۱:

$$CS_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 BS_{i,t} + \beta_2 LEV_{i,t} + \beta_3 Size_{i,t} + \beta_4 sale\ growth_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 LOSS_{i,t} + \beta_7 TANG_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

مدل ۲ رگرسیون برای آزمون فرضیه ۲:

$$CS_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 BM_{i,t} + \beta_2 LEV_{i,t} + \beta_3 Size_{i,t} + \beta_4 sale\ growth_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 LOSS_{i,t} + \beta_7 TANG_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

مدل ۳ رگرسیون برای آزمون فرضیه ۳:

$$C_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 BI_{i,t} + \beta_2 LEV_{i,t} + \beta_3 Size_{i,t} + \beta_4 sale\ growth_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 LOSS_{i,t} + \beta_7 TANG_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

مدل ۴ رگرسیون برای آزمون فرضیه ۴:

$$CS_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 BGD_{i,t} + \beta_2 LEV_{i,t} + \beta_3 Size_{i,t} + \beta_4 sale\ growth_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 LOSS_{i,t} + \beta_7 TANG_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

(محمود و همکاران، ۲۰۲۳)

CS تغییر در طبقه‌بندی سود

BS اندازه هیئت‌مدیره

BM جلسات هیئت‌مدیره
BI استقلال هیئت‌مدیره
BGD تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره
LEV اهرم مالی
Size اندازه شرکت
SaleGrowth تغییرات فروش شرکت
MB رشد
LOSS زیان
TANG دارایی‌های مشهود

تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته: تغییر در طبقه‌بندی سود

CS: به پیروی از ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) به منظور اندازه‌گیری تغییر در طبقه‌بندی سود، به شرح زیر اقدام می‌شود:

$$CS_{it} = \beta_0 + \beta_1 CS_{t-1} + \beta_2 ATO_i + \beta_3 WCA_{t-1} + \beta_4 WCA_t + \beta_5 \Delta SALE_t + \beta_6 NEG_ \Delta SALE_t + \varepsilon_{it}$$
 در الگوی فوق

CS: سود اصلی که عبارت است از خالص درآمد فروش منهای بهای تمام شده منهای هزینه‌های عمومی، فروش و اداری تقسیم بر خالص درآمد

ATO: نسبت گردش خالص دارایی‌های عملیاتی که طی آن خالص دارایی‌های عملیاتی عبارت است از جمع دارایی‌های عملیاتی منهای بدهی‌های عملیاتی. دارایی‌های عملیاتی برابر است با جمع دارایی‌ها منهای کل بدهی منهای ارزش دفتری سهام عادی و ممتاز و سهم اقلیت

WCA: سرمایه در گردش (برابر است با تغییر در دارایی‌های جاری و جریان وجوه نقد منهای تغییر در بدهی‌های جاری و حصه جاری بدهی‌های بلندمدت) تقسیم بر کل دارایی‌های شرکت
 $\Delta SALE_t$ درصد تغییر در درآمد نسبت به دوره گذشته

NEG - $\Delta SALE_t$: درصد کاهش در درآمدهای فروش و در صورت عدم کاهش برابر با صفر
CS: تغییر طبقه‌بندی برابر است با باقیمانده الگوی بالا.

متغیرهای مستقل

جدول (۲): نحوه اندازه‌گیری متغیرهای مستقل

اندازه هیئت‌مدیره به عنوان تعداد کل اعضای کمیته هیئت‌مدیره اندازه‌گیری می‌شود (محمود و همکاران، ۲۰۲۳).	BS
جلسات هیئت‌مدیره به عنوان تعداد جلسات برگزار شده در یک سال مالی اندازه‌گیری می‌شود (محمود و همکاران، ۲۰۲۳).	BM
استقلال هیئت‌مدیره به عنوان نسبت مدیران مستقل در هیئت‌مدیره اندازه‌گیری می‌شود (محمود و همکاران، ۲۰۲۳).	BI
تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره به عنوان نسبت مدیران زن در هیئت‌مدیره اندازه‌گیری شد (محمود و همکاران، ۲۰۲۳).	BGD

متغیرهای کنترلی

Size: اندازه شرکت

لگاریتم طبیعی کل دارایی (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

LEV: اهرم مالی

نسبت مجموع کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها. (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

SaleGrowth: عبارت است از نرخ تغییرات فروش شرکت در سال قبل (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

MB: معرف رشد که متغیر کنترلی است و برابر است با نسبت ارزش بازار سهام به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

LOSS: معرف زیان که متغیر کنترلی است و برابر است با یک متغیر ساختگی به این صورت که اگر سود سال جاری شرکت منفی باشد (گزارش زیان) ارزش یک و در غیر این صورت ارزش صفر می‌گیرد (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

TANG: دارایی‌های مشهود که متغیر کنترلی است و برابر است با نسبت دارایی‌های ثابت به کل دارایی‌ها (مومیناه و همکاران، ۲۰۲۳).

i و t به ترتیب نماد مقطع و سال؛ α عرض از مبدأ؛ β ها معرف ضرایب تأثیر متغیرها و ϵ معرف پسماند مدل هستند.

آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

جهت شرح توصیفی متغیرهای مورد بررسی در نمونه آماری تحقیق و به منظور شناخت بهتر ویژگی‌ها و مشخصات نمونه مورد بررسی، لازم است آمار توصیفی متغیرها تشریح شود. از این رو، از شاخص‌های مرکزی، پراکندگی و توزیع در توصیف متغیرهای تحقیق استفاده شده است. در این جدول میانگین و میانه جزء شاخص‌های مرکزی می‌باشد و انحراف معیار از شاخص‌های پراکندگی است. به علاوه، چولگی و کشیدگی برای بررسی توزیع داده‌های متغیرها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. نتایج بررسی آمار توصیفی متغیرهای تحقیق در جدول ۳ ارائه شده‌اند. برای این منظور، طبق شرایط غربالگری جامعه آماری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، تعداد ۲۱۳ شرکت طی دوره ۹ ساله از ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱ بررسی شده‌اند. تعداد داده‌های بررسی شده شامل ۱۹۱۷ مشاهده شرکت-سال هستند.

جدول (۳): آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیرها	میانگین	میانه	کمینه	بیشینه	چولگی	کشیدگی	مشاهده‌ها
CS تغییر در طبقه‌بندی سود	۰/۰۱۸۲	۰/۰۱۴۰	۰/۰۰۲	۰/۰۶۵۹	۴/۵۹۲	۴۳/۱۱۵	۱۹۱۷
BS اندازه هیئت‌مدیره	۵	۴	۳	۷	۸/۰۰۶۱	۶۵/۰۹۸	۱۹۱۷
BM جلسات هیئت‌مدیره	۹	۸	۶	۱۲	۴/۵۹۲	۴۳/۱۱۵	۱۹۱۷
BI استقلال هیئت‌مدیره	۰/۶۶۳	۰/۶۰۰	۰/۱۹۲۰	۰/۱۹۲۰	-۰/۲۶۹	۲/۷۵۷۳	۱۹۱۷
Size اندازه شرکت	۲۷/۵۷	۲۷/۵۳	۸/۴۱۱۶	۳۲/۷۱۲	۰/۲۹۸۵	۳/۷۶۱۹	۱۹۱۷
LEV اهرم مالی	۰/۵۹۷	۰/۵۸۲۳	۰/۱۹۶۶	۰/۷۵۰۱	۰/۲۳۴۲	۴/۰۳۶۴	۱۹۱۷
SaleGrowth فروش شرکت	۰/۲۰۶۸	۰/۱۶۱۱	۰/۰۱۶۸	۰/۴۰۵۱	۳/۵۸۳۶	۳۱/۴۰۵	۱۹۱۷
MB رشد	۰/۱۱۳۵	۰/۰۹۷۰	۰/۰۴۷۸	۰/۱۷۹۳	۰/۵۲۹۹	۵/۲۲۰۷	۱۹۱۷
TANG دارایی‌های مشهود	۰/۲۴۹۸	۰/۲۴۲۲	۰/۰۳۲۲	۰/۲۸۲۰	۱/۶۵۹۲	۶/۸۹۵۵	۱۹۱۷

تغییر در طبقه‌بندی سود متغیر وابسته در مدل‌های تحقیق است. شاخص تغییر در طبقه‌بندی سود از طریق مدیریت سود از طریق فعالیت‌های واقعی مشاهده‌های مورد بررسی به عنوان معیار کاهنده کیفیت گزارشگری مالی است، به طور میانگین حدود ۱/۴۲ درصد دارایی‌های اول دوره است. در شرایطی که شرکتی اقدامات کمتری جهت تغییر در طبقه‌بندی سود انجام دهد، کیفیت گزارشگری مالی در آن شرکت افزایش می‌یابد. با توجه به این که در این تحقیق، متغیر کنترلی به

شکل دو حالت صفر و یک در نظر گرفته شده‌اند، از این رو بررسی این متغیرها بر اساس فراوانی آنها انجام شده است. نتایج فراوانی این متغیرها بر حسب تعداد و درصد در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول (۴): فراوانی متغیرهای تحقیق

کل مشاهده‌ها		کد یک		کد صفر		متغیر
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۰۰	۱۹۱۷	۲۳,۴۸	۴۶۱	۷۶,۵۲	۱۴۵۶	LOSS
۱۰۰	۱۹۱۷	۵۰,۶	۹۷۶	۴۹,۴	۹۴۱	BGD تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره

در مورد زیاندهی (LOSS)، تعداد ۴۶۱ مشاهده برابر با ۲۳,۴۸ درصد مشاهده‌ها، با شناسایی زیان در گزارش مالی مواجه شده و از کسب سودآوری ناتوان بوده‌اند؛ اما سایر مشاهده‌ها در روال عملکرد، سود شناسایی کرده‌اند.

نرمال بودن متغیرهای تحقیق

جهت بررسی یکی از فروض رگرسیون، بهتر است نرمال بودن توزیع متغیرها به ویژه متغیر وابسته آزمون و بررسی شود. برای این منظور، از آزمون جارک-برا استفاده شده و نتایج آن در جدول ۵ ارائه شده است. این آزمون با توجه به شاخص‌های تقارن چولگی و کشیدگی، مطابقت با توزیع نرمال را مورد سنجش قرار می‌دهد. طبق نتایج ارائه شده، از آنجا که معناداری آماره جارک-برا برای متغیرها بیشتر از سطح خطای ۵ درصد است، در نتیجه این متغیر توزیع نرمال دارد.

جدول (۵): بررسی نرمال بودن متغیرهای تحقیق

متغیرها	جارک-برا	معناداری
CS تغییر در طبقه‌بندی سود	۰/۸۵۶۴۸	۰/۶۵۱۶۵
BS اندازه هیئت‌مدیره	۵۶۸/۰۵۷	۰/۴۵۱۰۳
BM جلسات هیئت‌مدیره	۱۱/۶۸۵۱	۰/۴۳۲۹۰
BI استقلال هیئت‌مدیره	۱۳۷/۹۴۴	۰/۰۹۱۷۱۶
BGD تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره	۳۱/۴۲۹۱	۰/۰۸۲۴۰
LEV اهرم مالی	۴۳/۳۹۰۳	۰/۰۹۹۲۳
Size اندازه شرکت	۲۳۵/۰۴۷	۰/۱۲۰۴۳
SaleGrowth تغییرات فروش شرکت	۱۳۵/۱۹۰	۰/۴۳۰۳
MB رشد	۲۰۳/۰۹۵	۰/۰۹۱۰۹
LOSS زیان	۲۱/۹۸۱۱	۰/۰۷۷۴۲
TANG دارایی‌های مشهود	۲۸۷/۸۶۵	۰/۰۱۰۰۷

مانایی متغیرهای تحقیق

استفاده از داده‌های نامانای می‌تواند سبب ایجاد رگرسیون‌های کاذب شود. از این رو، برای جلوگیری از رگرسیون کاذب باید شرط مانایی متغیرها برقرار باشد. نتایج بررسی مانایی متغیرهای تحقیق با استفاده از آزمون ریشه واحد لوین و همکاران، آماره تی و معناداری آن در جدول ۶ ارائه شده‌اند. طبق نتایج ارائه شده، معناداری آماره آزمون متغیرهای تحقیق کمتر از سطح خطای ۵ درصد است؛ از این رو، طی قلمرو زمانی تحقیق، متغیرها دارای مانایی از درجه یک در مقیاس سطح

هستند و نتایج مدل‌های رگرسیونی تحقیق در بخش‌های بعدی، قابل اتکا است. قابل ذکر است که متغیرهای گسسته صفر و یک در جدول ارائه نشده‌اند؛ زیرا در مورد این نوع متغیرها، بررسی مانایی مفهومی ندارد.

جدول (۶): مانایی متغیرهای تحقیق

معناداری	آماره t	متغیرها
۰/۰۰۰۰	-۱۲/۶۸۳۹	CS تغییر در طبقه‌بندی سود
۰/۰۰۰۰	-۱۷/۹۹۹۷	BS اندازه هیئت‌مدیره
۰/۰۰۰۰	-۲/۰۵۶۳۵	BM جلسات هیئت‌مدیره
۰/۰۰۰۰	-۴۷/۰۲۵۶	BI استقلال هیئت‌مدیره
۰/۰۰۰۰	-۳/۹۹۷۵۴	BGD تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره
۰/۰۰۰۰	-۸/۱۵۹۳۳	LEV مالی اهرم
۰/۰۰۰۰	-۱۴۴/۶۶۴	Size شرکت اندازه
۰/۰۰۰۰	-۹/۸۶۵۱۱	SaleGrowth فروش شرکت
۰/۰۰۰۰	-۲۱/۴۹۵۲	MB رشد
۰/۰۰۰۰	-۸/۱۲۴۲۲	LOSS زیان
۰/۰۰۰۰	-۲۲/۰۳۷۹	TANG دارایی‌های مشهود

بررسی مدل فرضیه اول تحقیق

در فرضیه اول تحقیق مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$CS_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 BS_{i,t} + \beta_2 LEV_{i,t} + \beta_3 Size_{i,t} + \beta_4 sale\ growth_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 LOSS_{i,t} + \beta_7 TANG_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

ابتدا جهت اجرای مناسب برآورد مدل، نتایج آزمون‌های تشخیصی مدل شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ۷ ارائه شده‌اند.

جدول (۷): نتایج آزمون‌های تشخیصی الگوی مدل فرضیه اول تحقیق

نتیجه	معناداری	مقدار	آماره	آزمون
روش داده‌های ترکیبی	۰/۰۰۰۰	۲/۸۲۱۶۳	اف لیمر (F)	چاو
روش اثرات ثابت	۰/۰۱۴۳	۲۲/۱۵۵۸	کای دو (χ^2)	هاسمن
روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته	۰/۰۰۳۹	۲/۶۱۷۲۲	اف (F)	بروش-پاگان-گادفری

طبق آماره اف لیمر (F) در آزمون چاو و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به عرض از مبدأ متفاوت در تمام مقاطع پذیرفته شده و در نتیجه از روش داده‌های پنل ترکیبی (در مقایسه با داده‌های پولد تلفیقی) استفاده می‌شود. طبق آماره کای دو (χ^2) در آزمون هاسمن و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به وجود همبستگی بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی پذیرفته شده و در نتیجه برای آزمون این مدل‌ها بهتر است از روش اثرات ثابت (در مقایسه با اثرات تصادفی) استفاده شود. طبق نتایج آماره اف (F) در آزمون بروش-پاگان-گادفری و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، مشکل ناهمسانی واریانس در باقیمانده‌ها وجود دارد. از این رو، جهت حل مشکل برای آزمون مدل از روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته (در مقایسه با روش حداقل مربعات معمولی) استفاده می‌شود.

نتایج برآورد مدل اول تحقیق طبق الگوی داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت و روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته در جدول ۸ ارائه شده است. طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دوربین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها

مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده (Adj.R2) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۳۶ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

فرضیه اول تحقیق

فرض صفر:

اندازه هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری ندارد.

فرض یک:

اندازه هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.

جدول (۸): نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه اول تحقیق

CS _{i,t} = α ₀ + β ₁ BS _{it} + β ₂ LEV _{it} + β ₃ Size _{it} + β ₄ sale growth _{it} + β ₅ MB _{it} + β ₆ LOSS _{it} + β ₇ TANG _{it} + ε _{it}					
متغیر وابسته: CS					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)
C	۰/۱۶۶	۰/۱۶۸	۰/۹۸۸	۰/۳۳۳	-
اندازه هیئت‌مدیره	-۰/۰۲۳۰	۰/۰۰۴۳	-۵/۲۸۰	۰/۰۰۰	۱/۰۸۰
اهرم مالی	۰/۰۴۵۵	۰/۰۱۲۸	۳/۵۳۶	۰/۰۰۰	۱/۱۱۹
اندازه شرکت	-۰/۱۱۹۲	۰/۰۸۹۲	-۱/۳۳۵۴	۰/۱۸۲	۱/۰۲۴
تغییرات فروش شرکت	۰/۲۱۶۹	۰/۰۵۱۴	۴/۲۱۹	۰/۰۰۰	۲/۰۳۶
رشد	۰/۰۸۲۷	۰/۰۳۲۳	۲/۵۵۷	۰/۰۱۰	۱/۳۳۶
زیان	۰/۰۴۳۶	۰/۰۲۴۰	۱/۸۱۴۰	۰/۰۷۰	۱/۷۵۶
دارایی‌های مشهود	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۴	۱/۰۳۲۵	۰/۳۰۲	۱/۰۰۹
ضریب تعیین تعدیل شده (Adj. R2)	۰/۳۶۲		آماره فیشر (F)	۴/۶۹۱	
آماره دوربین-واتسون (D.W)	۲/۱۸۵۸۰۴		معناداری آماره فیشر (F)	۰/۰۰۰۰۰	

بر اساس نتایج مدل، اندازه هیئت‌مدیره طبق آماره t و معناداری آن که کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنادار و منفی با تغییر طبقه‌بندی سود دارد. از این رو، فرضیه اول تحقیق تأیید شد. و نشان داد اندازه هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد. لازم به ذکر است از آنجا که شاخص مدیریت سود از طریق فعالیت‌های واقعی به عنوان معیار کاهنده کیفیت گزارشگری مالی تلقی می‌شود و با آن رابطه معکوس دارد، در نتیجه می‌توان اظهار داشت که افزایش اندازه هیئت‌مدیره شرکت‌ها سبب کاهش احتمال تغییر طبقه‌بندی سود از یک سو و افزایش کیفیت گزارشگری مالی از سوی دیگر شده است.

بررسی مدل فرضیه دوم تحقیق

در فرضیه دوم مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 BM_{it} + \beta_2 LEV_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 sale\ growth_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LOSS_{it} + \beta_7 TANG_{it} + \epsilon_{it}$$

ابتدا جهت اجرای مناسب برآورد مدل، نتایج آزمون‌های تشخیصی مدل شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ۹ ارائه شده‌اند.

جدول (۹): نتایج آزمون‌های تشخیص الگوی مدل فرضیه دوم تحقیق

آزمون	آماره	مقدار	معناداری	نتیجه
چاو	اف لیمر (F)	۶/۳۷۸۵۷	۰/۰۰۰۰	روش داده‌های ترکیبی
هاسمن	کای دو (χ^2)	۷۲/۳۷۰۹	۰/۰۰۰۰	روش اثرات ثابت
بروش-پاگان-گادفری	اف (F)	۲/۴۲۳۷۹	۰/۰۰۱۴	روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته

طبق آماره اف لیمر (F) در آزمون چاو و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به عرض از مبدأ متفاوت در تمام مقاطع پذیرفته شده و در نتیجه از روش داده‌های پنل ترکیبی (در مقایسه با داده‌های پولد تلفیقی) استفاده می‌شود. طبق آماره کای دو (Chi-Sq.) در آزمون هاسمن و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به وجود همبستگی بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی پذیرفته شده و در نتیجه برای آزمون این مدل‌ها بهتر است از روش اثرات ثابت (در مقایسه با اثرات تصادفی) استفاده شود. طبق نتایج آماره اف (F) در آزمون بروش-پاگان-گادفری و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، مشکل ناهمسانی واریانس در باقیمانده‌ها وجود دارد. از این رو، جهت حل مشکل برای آزمون مدل از روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته (در مقایسه با روش حداقل مربعات معمولی) استفاده می‌شود. نتایج برآورد مدل دوم تحقیق طبق الگوی داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت و روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته در جدول ۱۰ ارائه شده است.

جدول (۱۰): نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه دوم تحقیق

CSit = $\alpha_0 + \beta_1 BM_{it} + \beta_2 LEV_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 sale\ growth_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LOSS_{it} + \beta_7 TANG_{it} + \epsilon_{it}$					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)
C	۱۵/۰۶۲	۰/۳۷۳	۴۰/۳۵۶	۰/۰۰۰	-
تعداد جلسات هیئت‌مدیره	-۰/۰۹۴۹	۰/۰۲۹۵	-۳/۲۱۲	۰/۰۰۱۴	۱/۰۸۹۵
اهرم مالی	-۰/۰۷۹۱	۰/۰۱۹۶	-۴/۰۳۶	۰/۰۰۰	۱/۱۴۳۳
اندازه شرکت	۰/۱۴۳۱	۰/۱۵۸	۰/۹۰۰۵	۰/۳۶۸	۱/۰۴۱۳
تغییرات فروش شرکت	۰/۳۸۲۳	۰/۱۳۳	۲/۸۷۱	۰/۰۰۴	۱/۱۱۶۸
رشد	۰/۲۰۵۷	۰/۰۱۹۷	۱۰/۴۱۲	۰/۰۰۰	۱/۲۴۸۰
زیان	-۰/۵۲۳۵	۰/۰۸۶۲	-۶/۰۶۷۶	۰/۰۰۰	۱/۹۰۲۳
دارایی‌های مشهود	-۰/۰۰۴۱	۰/۰۰۱۱	-۳/۶۶۲۰	۰/۰۰۰۳	۱/۰۲۸۳
ضریب تعیین تعدیل شده (Adj. R2)	۰/۸۵۳۵		آماره فیشر (F)		۳۷/۰۴۷۰
آماره دورین-واتسون (D.W)	۱/۷۰۵۹		معناداری آماره فیشر (F)		۰/۰۰۰۰

طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دورین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم‌خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده (Adj.R2) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۸۵ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

فرضیه دوم تحقیق

فرض صفر:

تعداد جلسات هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری ندارد.

فرض یک:

تعداد جلسات هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد. بر اساس نتایج مدل، تعداد جلسات هیئت‌مدیره طبق آماره (t) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنادار و منفی با تغییر طبقه‌بندی سود دارد. از این رو، فرضیه دوم تحقیق تأیید شد؛ تعداد جلسات هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد. در نتیجه می‌توان اظهار داشت افزایش تعداد جلسات هیئت‌مدیره سبب کاهش تغییر طبقه‌بندی سود شده است.

بررسی مدل فرضیه سوم تحقیق

در فرضیه سوم تحقیق مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$Cit = \alpha_0 + \beta_1 BI_{it} + \beta_2 LEV_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 sale\ growth_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LOSS_{it} + \beta_7 TANG_{i,t} + \epsilon_{it}$$

ابتدا جهت اجرای مناسب برآورد مدل، نتایج آزمون‌های تشخیصی مدل شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ۱۱ ارائه شده‌اند.

جدول (۱۱): نتایج آزمون‌های تشخیصی الگوی مدل فرضیه سوم تحقیق

آزمون	آماره	مقدار	معناداری	نتیجه
چاو	اف لیمر (F)	۶/۴۹۵۰۷	۰/۰۰۰۰	روش داده‌های ترکیبی
هاسمن	کای دو (χ ²)	۷۲/۲۴۳۱	۰/۰۰۰۰	روش اثرات ثابت
بروش-پاگان-گادفری	اف (F)	۲/۵۰۱۷۱	۰/۰۰۰۰	روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته

طبق آماره اف لیمر (F) در آزمون چاو و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به عرض از مبدأ متفاوت در تمام مقاطع پذیرفته شده و در نتیجه از روش داده‌های پنل ترکیبی (در مقایسه با داده‌های پولد تلفیقی) استفاده می‌شود. طبق آماره کای دو (Chi-Sq.) در آزمون هاسمن و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به وجود همبستگی بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی پذیرفته شده و در نتیجه برای آزمون این مدل‌ها بهتر است از روش اثرات ثابت (در مقایسه با اثرات تصادفی) استفاده شود. طبق نتایج آماره اف (F) در آزمون بروش-پاگان-گادفری و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، مشکل ناهمسانی واریانس در باقیمانده‌ها وجود دارد. از این رو، جهت حل مشکل برای آزمون مدل از روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته (در مقایسه با روش حداقل مربعات معمولی) استفاده می‌شود.

نتایج برآورد مدل سوم تحقیق طبق الگوی داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت و روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته در جدول ۱۲ ارائه شده است. طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دوربین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم‌خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده (Adj.R²) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۸۴ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

جدول (۱۲): نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه سوم تحقیق

Cit = α ₀ + β ₁ BI _{it} + β ₂ LEV _{it} + β ₃ Size _{it} + β ₄ sale growth _{it} + β ₅ MB _{it} + β ₆ LOSS _{it} + β ₇ TANG _{i,t} + ε _{it}					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)

-	۰/۰۰۰	۴۰/۱۲۷	۰/۳۷۹۸	۱۵/۲۴۴	C
۱/۰۴۷۲	۰/۰۰۰	-۴/۵۷۸	۰/۴۴۷	-۲/۰۴۹	استقلال هیئت مدیره
۱/۰۸۷۵	۰/۰۰۰	-۷/۲۰۹۲	۰/۰۱۶۸	-۰/۱۲۱۶	اهرم مالی
۱/۰۳۷۹	۰/۴۲۰	۰/۸۰۳۵	۰/۱۸۴۰	۰/۱۴۷۹	اندازه شرکت
۱/۱۳۲۲	۰/۰۰۲	۲/۹۹۴۶	۰/۱۳۲۰	۰/۳۹۵۵	تغییرات فروش شرکت
۱/۲۵۰۲	۰/۰۰۰	۹/۰۳۷۷	۰/۰۲۲۱	۰/۱۹۹۷	رشد
۱/۹۰۵۲	۰/۰۰۰	-۶/۲۲۴۱	۰/۰۸۶۵	-۰/۵۳۸۵	زیان
۱/۰۲۷۴	۰/۰۰۰	-۳/۸۲۰۶	۰/۰۰۱۲	-۰/۰۰۴۵	دارایی های مشهود
۳۴/۵۹۸	آماره فیشر (F)		۰/۸۴۴۵۴۰	ضریب تعیین تعدیل شده (Adj. R2)	
۰/۰۰۰۰۰	معناداری آماره فیشر (F)		۱/۷۱۷۸۱۹	آماره دوربین-واتسون (D.W)	

فرضیه سوم تحقیق

فرض صفر:

استقلال هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری ندارد.

فرض یک:

استقلال هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.

بر اساس نتایج مدل ارائه شده، استقلال هیئت مدیره طبق آماره (t) و معناداری آن که کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنادار و منفی با تغییر طبقه بندی سود دارد. از این رو، فرضیه سوم تحقیق تأیید شد؛ استقلال هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.

بررسی مدل فرضیه چهارم تحقیق

در فرضیه چهارم تحقیق مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون این فرضیه به قرار زیر است:

$$CSit = \alpha_0 + \beta_1 BGD_{it} + \beta_2 LEV_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 sale\ growth_{it} + \beta_5 MBit + \beta_6 LOSS_{it} + \beta_7 TANG_{it} + \epsilon_{it}$$

ابتدا جهت برآورد مدل، نتایج آزمون های تشخیصی شامل چاو، هاسمن و بروش-پاگان-گادفری در جدول ۱۳ ارائه شده اند.

جدول (۱۳): نتایج آزمون های تشخیصی الگوی مدل فرضیه چهارم تحقیق

نتیجه	معناداری	مقدار	آماره	آزمون
روش داده های ترکیبی	۰/۰۰۰۰	۶/۴۵۹۶۵	اف لیمر (F)	چاو
روش اثرات ثابت	۰/۰۰۰۰	۷۲/۱۶۴۱	کای دو (χ ²)	هاسمن
روش حداقل مربعات تعمیم یافته	۰/۰۰۰۸	۲/۴۲۵۵۲	اف (F)	بروش-پاگان-گادفری

طبق آماره اف لیمر (F) در آزمون چاو و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به عرض از مبدأ متفاوت در تمام مقاطع پذیرفته شده و در نتیجه از روش داده های پنل ترکیبی (در مقایسه با داده های پولد تلفیقی) استفاده می شود. طبق آماره کای دو (Chi-Sq) در آزمون هاسمن و سطح معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، فرض مربوط به وجود همبستگی بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی پذیرفته شده و در نتیجه برای آزمون این مدل ها بهتر است از روش اثرات ثابت (در مقایسه با اثرات تصادفی) استفاده شود. طبق نتایج آماره اف (F) در آزمون بروش-پاگان-گادفری و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، مشکل ناهمسانی واریانس در باقیمانده ها وجود

دارد. از این رو، جهت حل مشکل برای آزمون مدل از روش حداقل مربعات تعمیم یافته (در مقایسه با روش حداقل مربعات معمولی) استفاده می شود.

نتایج برآورد مدل چهارم تحقیق طبق الگوی داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت و روش حداقل مربعات تعمیم یافته در جدول ۱۴ ارائه شده است. طبق آماره فیشر (F) و معناداری آن که کمتر از خطای ۵ درصد است، روابط خطی معناداری بین متغیرها وجود دارد. طبق آماره دورین-واتسون (D.W) که میزان آن در محدوده مناسب بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، باقیمانده‌ها مستقل از هم هستند و مشکل خودهمبستگی ندارند. طبق عامل تورم واریانس متغیرها که کمتر از عدد ۵ هستند، مشکل هم‌خطی بین متغیرهای توضیحی وجود ندارد. طبق ضریب تعیین تعدیل شده (Adj.R2) متغیرهای توضیحی مدل توانایی تعیین حدود ۸۴ درصد تغییرات متغیر وابسته را دارند.

جدول (۱۴): نتایج آزمون نهایی مدل فرضیه چهارم تحقیق

CSit = α0+ β1BGD it + β2 LEV it + β3Sizeit+ β4sale growthit + β5 MBit +β6LOSSit +β7 TANG it + εit					
متغیرهای توضیحی	ضرایب (β)	خطای استاندارد (Std.Error)	آماره تی (t)	معناداری (prob)	عامل تورم واریانس (VIF)
C	۱۵/۱۵۵	۰/۳۵۰۰	۴۳/۲۹۸	۰/۰۰۰	-
تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره	-۱/۹۵۴۷	۰/۵۰۹۶	-۳/۸۳۵۶	۰/۰۰۰	۱/۲۱۸۰
اهرم مالی	۰/۰۹۵۳	۰/۰۴۷۵	۲/۰۰۶۸	۰/۰۴۵	۲/۱۳۰۶
اندازه شرکت	۰/۱۸۵۷	۱/۸۲۱۰	۰/۱۰۲۰	۰/۹۱۸	۲/۲۳۶۲
تغییرات فروش شرکت	-۰/۰۹۴۲	۰/۰۲۰۴	-۴/۶۱۵۷	۰/۰۰۰	۱/۱۳۷۶
رشد	۰/۴۵۶۱	۰/۰۸۱۲	۵/۶۱۱۵	۰/۰۰۰	۱/۱۰۶۹
زبان	۰/۳۹۳۳	۰/۱۳۳۸	۲/۹۳۹۵	۰/۰۰۳	۱/۱۴۰۸
دارایی‌های مشهود	۰/۲۰۳۱	۰/۰۱۹۴	۱۰/۴۳۹	۰/۰۰۰	۱/۲۶۲۳
ضریب تعیین تعدیل شده (Adj. R2)	۰/۸۴۵۷		آماره فیشر (F)	۳۴/۳۹۲	
آماره دورین-واتسون (D.W)	۱/۷۲۱۹		معناداری آماره فیشر (F)	۰/۰۰۰۰۰	

فرضیه چهارم تحقیق

فرض صفر:

تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری ندارد.

فرض یک:

تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.

بر اساس نتایج ارائه شده، طبق آماره (t) تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره و معناداری آن که کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، در سطح اطمینان ۹۵ درصد تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود تأثیر معناداری دارد. از این رو، فرضیه چهارم تحقیق تایید شد؛ تنوع جنسیتی هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود اثر معناداری دارد.

خلاصه نتایج فرضیه‌ها

در این فصل فرضیه‌های تحقیق با به کار گیری داده‌های مورد استفاده و با استفاده از رویکرد داده‌های اثرات ثابت مورد آزمون قرار گرفت. در ابتدای فصل آمار توصیفی متغیرهای پژوهش بررسی گردید. سپس ضریب همبستگی و آزمون

مانایی مرور گردید. قبل از آزمون فرضیه ها به بررسی آزمون های کلاسیک رگرسیون پرداخته گردید. در نهایت با آزمون فرضیه ها مشخص گردید.

جدول (۱۵): خلاصه نتایج بررسی فرضیه های تحقیق

فرضیه	شرح	نوع رابطه	نتیجه
اول	اندازه هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.	منفی و معنادار	تأیید
دوم	تعداد جلسات هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.	منفی و معنادار	تأیید
سوم	استقلال هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.	منفی و معنادار	تأیید
چهارم	تنوع جنسیتی هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود اثر معناداری دارد.	منفی و معنادار	تأیید

پیشنهادهای کاربردی بر اساس نتایج تحقیق

با توجه به نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش، پیشنهادهای کاربردی زیر ارائه شده اند:

✓ با توجه به نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش با توجه به این که اندازه هیئت مدیره بالاتر به شرکت ها در جلوگیری از تغییر طبقه بندی کمک می کند، پیشنهاد می شود در ارکان راهبری شرکتی درون سازمانی شامل هیأت مدیره ها و کمیته های حسابرسی از اندازه هیئت مدیره بالاتر بهره گرفته شود؛ زیرا اندازه هیئت مدیره بالاتر شرکت ها ضمن ایجاد نظارت بیشتر سبب جلوگیری از وقوع مدیریت سود می شود و در این شرایط، زمینه بهبود کیفیت اطلاعات مالی فراهم می گردد.

✓ با توجه به نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم پژوهش پیشنهاد می شود که هیئت های فعال میزان نظارت را افزایش دهند و منجر به گزارش گری مالی با کیفیت بالاتر شود. فراوانی جلسات هیئت مدیره به معنای نظارت مؤثر از طریق آمادگی کافی قبل و بعد از جلسات است که به هیئت مدیره اجازه می دهد تضاد منافع، مدیریت سود را کنترل کند و یکپارچگی گزارشگری مالی را بهبود بخشد

✓ با توجه به نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم پژوهش با توجه به اینکه وجود اعضای مستقل در هیئت مدیره کیفیت بهتر سود گزارش شده را با محدود کردن مدیریت سود فرصت طلبانه تضمین می کند. پیشنهاد می شود از استقلال هیئت مدیره بالاتر در شرکت استفاده کنند.

✓ با توجه به نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم پژوهش با توجه به اینکه حضور یک زن در هیئت مدیره کیفیت گزارشگری مالی را افزایش می دهد. علاوه بر این، نظریه جامعه پذیری جنسیتی نشان می دهد که اعضای زن هیئت مدیره در مقایسه با یک عضو مرد هیئت مدیره کمتر درگیر اعمال غیراخلاقی مانند مدیریت درآمد به دلیل ریسک گریزی طبیعی زن هستند پیشنهاد می شود برای کاهش احتمال تغییر طبقه بندی سود و کاهش احتمال مدیریت سود از تنوع جنسیتی هیات مدیره استفاده کنند.

پیشنهادهایی برای انجام تحقیقات بعدی

به محققین و دانشجویان پیشنهاد می شود جنبه های مختلف مرتبط با موضوع را در مسیر تکمیل روند مطالعاتی بررسی کنند:

- ✓ تأثیر تنوع جنسیتی ارکان مدیریتی بر رابطه بین ویژگی های هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود.
- ✓ تأثیر کمیته های حسابرسی با تمرکز بر معیارهای اندازه، استقلال، فعالیت، دوره تصدی و پاداش بر رابطه بین ویژگی های هیئت مدیره بر تغییر طبقه بندی سود.

✓ تأثیر ساختار و ترکیب مالکیت سهام مانند مالکیت عمده، مدیریتی، دولتی، نهادی، خانوادگی بر رابطه بین ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود.
✓ تأثیر کیفیت کنترل‌های داخلی با تمرکز بر نقاط قوت و ضعف ساختار کنترلی بر رابطه بین ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر تغییر طبقه‌بندی سود.

منابع

- ✓ ایمنی، محسن، مشعشعی، سیدمحمد، (۱۴۰۱)، بررسی تأثیر محدودیت‌های حاکم بر استراتژی‌های مدیریت سود بر به‌کارگیری استراتژی تغییر طبقه‌بندی سود، مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۹، شماره ۷۵، صص ۲۰۳-۲۳۶.
- ✓ بختیاری، مسعود، ناصری طاهری، فاضل، (۱۴۰۲)، تأثیر چرخه عمر شرکت بر تغییر طبقه بندی سود و هزینه های عملیاتی، اولین کنفرانس بین المللی توانمندی مدیریت، مهندسی صنایع، حسابداری و اقتصاد، بابل.
- ✓ ثقفی، علی، جمالیانپور، مظفر، (۱۳۹۷)، جایگاه پدیده تغییر طبقه‌بندی در مدیریت سود، مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۵، شماره ۵۷، صص ۱-۲۳.
- ✓ طاهری عابد، رضا، علی نژاد ساروکلائی، مهدی، فغانی ماکرانی، خسرو، (۱۳۹۷)، توانایی، دانش مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی، دانش حسابداری مالی، دوره ۵، شماره ۱۷، صص ۸۵-۱۱۰.
- ✓ مرادی، مهدی، سعیدی، مجتبی، رضایی، حمیدرضا، (۱۳۹۲)، بررسی تأثیر اندازه و استقلال هیأت مدیره بر هزینه های نمایندگی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش های تجربی حسابداری، دوره ۳، شماره ۱، صص ۳۵-۵۳.
- ✓ ABDOU, H. A., ELLELLY, N. N., ELAMER, A. A., HUSSAINEY, K. & YAZDIFAR, H. (2021). Corporate governance and earnings management nexus: Evidence from the UK and Egypt using neural networks. *International Journal of Finance & Economics*, 26, 6281-6311.
- ✓ HAW, I. M., HO, S. S. M. & LI, A. Y. (2011). Corporate governance and earnings management by classification shifting. *Contemporary Accounting Research*, 28, 517-553.
- ✓ SALEM, R. I. A., EZEANI, E., GERGED, A. M., USMAN, M. & ALQATAMIN, R. M. (2020). Does the quality of voluntary disclosure constrain earnings management in emerging economies? Evidence from Middle Eastern and North African banks. *International Journal of Accounting & Information Management*.
- ✓ DALTON, D. R., DAILY, C. M., CERTO, S. T. & ROENGPITYA, R. (2003). Meta-analyses of financial performance and equity: fusion or confusion? *Academy of Management Journal*, 46, 13-26
- ✓ EZEANI, E., SALEM, R., KWABI, F., BOUTAINE, K. & KOMAL, B. (2021). Board monitoring and capital structure dynamics: evidence from bank-based economies. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 1-26.
- ✓ JENSEN, M. C. 1986. Agency costs of free cash flow, corporate finance, and takeovers. *The American economic review*, 76, 323-329
- ✓ Muhammad Usman, Ezeani, Ernest, Salem, Rami Ibrahim a and Song, Xi (2023) The impact of audit characteristics, audit fees on classification shifting: evidence from Germany. *International Journal of Accounting & Information Management* . ISSN 1834-7649.
- ✓ MCVAY, S. E. (2006). Earnings management using classification shifting: An examination of core earnings and special items. *The Accounting Review*, 81, 501-531

- ✓ PRIOR, D., SURROCA, J. & TRIBÓ, J. A. (2008). Are Socially Responsible Managers Really Ethical? Exploring the Relationship Between Earnings Management and Corporate Social Responsibility. *Corporate Governance: An International Review*, 16, 160-177.
- ✓ SEVE, F., WILSON, M. J. J. O. A. & POLICY, P. (2019). Direct and substitution effects of regulations impacting the scope for classification shifting.